

11007 (2)

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

96

Cena numeru pojedynczego 50 gr.

ROK VI (XI)

NR. 8

PRACOWNIK SAMORZĄDOWY

30 KWIETNIA

1929

DWUTYGODNIK • PRACOWNIKÓW • SAMORZĄDU
MIEJSKIEGO W POWIATOWEGO W I WIEJSKIEGO

WYDAJE • RADA • NACZELNA • ZWIĄZKÓW • PRACOWNIKÓW
SAMORZĄDOWYCH — POD REDAKCJĄ • CZ. ROKICKIEGO

DO WSZYSTKICH SZANOWNYCH CZYTELNIKÓW

Administracja *Pracownika Samorządowego* usilnie prosi wszystkie Samorządy, wszystkich Kolegów i pozostałych Czytelników, aby, korzystając z naszych ogłoszeń, koniecznie powoływali się przy zakupach i zgłoszeniach o kupno na *Pracownika Samorządowego*.

D R U K A R N I A

ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI G.M. R. P.

WARSZAWA, PL. KRASIŃSKICH № 6.

TELEFON № 44-04.

WYKONYWA SZYBKO I DOKŁADNIE PO CENACH
UMIARKOWANYCH WSZELKIE ROBOTY DRUKARSKIE
OD NAJPOWAŻNIEJSZYCH DO NAJDROBNIJSZYCH.

KOSZTORYSY I OFERTY KALKU-
LACYJNE DOSTARCZAMY NA
KAŻDE ŻĄDANIE BEZPŁATNIE.

WYDZIAŁ POWIATOWY
SEJMIKU BIAŁA-PODLASKA

ogłasza

KONKURS

na stanowisko

REFERENTA PODATKOWEGO

biura Wydziału Powiatowego.

Do stanowiska tego przywiązane są pobory według VIII gr. plac urzędników państwowych plus 15% dodatku komunalnego.

Warunki:

1. Obywatelstwo polskie.
2. Odpis świadectwa z dotychczasowej pracy.
3. Gruntowna znajomość buchalterji i Ustaw w sprawie podatków samorządowych i państwowych.
4. Przynajmniej trzyletnia praca w dziale podatkowym.
5. Świadectwo ukończenia szkoły średniej.
6. Własnoręcznie napisany życiorys.
7. Referencje dwóch osób znanych, względnie instytucji.
8. Okres próbny jeden rok.

Oferty składać do biura Wydziału Powiatowego do dnia 1 maja 1929 r.

Posada do objęcia od zaraz.

Oferty nieuwzględnione pozostają bez odpowiedzi.

Przewodniczący Wydziału
Starosta Ignacy Bobek

Sekretarz Sejmiku
Wacław Brzeziński

WYDZIAŁ POWIATOWY SEJMIKU
W RADOMSKU

ogłasza

KONKURS

na stanowisko

ARCHITEKTA POWIATOWEGO

Do stanowiska tego przywiązane są pobory w/g VI grupy plac + 15% dodatek komunalny.

Warunki:

Obywatelstwo polskie.

Wyższe studia (politechnika—wydział architektury).

Praktyka przynajmniej 3-letnia na samodzielnem stanowisku kierowniczym. Referencje 2-ch osób.

Oferty z życiorysem i odpisami świadectw składać należy do Wydziału Powiatowego w Radomsku do dnia 20 maja r. b.

Stanowisko do objęcia od zaraz.

Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
St. Szer

WYDZIAŁ POWIATOWY
w GARWOLINIE

ogłasza

KONKURS

na stanowisko

SEKRETARZA SEJMIKU

Kandydaci, którzy zechcą się ubiegać o wymienione stanowisko, winni dołączyć do podania:

a. życiorys łącznie z szczegółowym przebiegiem pracy,

b. świadectwo ukończenia szkoły średniej i dowód ukończenia studjów prawniczych lub studjum administracji komunalnej,

c. dowód conajmniej 3-letniej pracy samorządowej,

d. dowód obywatelstwa polskiego,

e. metrykę urodzenia (reflektanci z przekroczonym 45 rokiem życia nie będą brani pod uwagę).

Uposażenie według VII st. sl. pracowników państwowych oraz 15% dodatek komunalny.

Termin składania podań do 10 maja r. b.

Posada do objęcia od 15 maja r. b.

RADA GMINNA GMINY KOZIEGŁOWY
POWIATU ZAWIERCIAŃSKIEGO

rozpisuje

KONKURS

na stanowisko

PISARZA GMINY z uposażeniem p/g X grupy plac funkcjonariuszów państwowych plus 15% dodatku komunalnego oraz mieszkanie, opał i światło w naturze.

Od kandydata wymagane są następujące warunki: narodowość polska, wyznanie rzymsko-katolickie, wykształcenie w zakresie 6 klas szkoły średniej i kilkuletnia praktyka samorządowa.

Termin składania ofert do dnia 15 maja 1929 roku. Posada do objęcia niezwłocznie.

Przewodniczący Rady Gminnej
Wójt gminy Koziegłowy

Rutkiewicz

PRACOWNIK SAMORZĄDOWY

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM PRACOWNIKÓW SAMORZĄDU
MIEJSKIEGO, POWIATOWEGO i WIEJSKIEGO
WYCHODZI 15 i 30 KAŻDEGO MIESIĄCA

REDAKCJA i ADMINISTRACJA
WARSZAWA, UL. ŻÓRAWIA 27, TELEFON 402-20
KONTO CZEKOWE w P. K. O.: 4601.

Wł. konta: Zarz. Zw. Pr. Adm. Gm. Rz. P. i Wyd. Prac. Sam.

PRZEDPŁATA: NA ROK — 10 ZŁ.

NA PÓŁ ROKU — 5 ZŁ., NA KWARTAŁ — 2½ ZŁ.

OGŁOSZ.: 1 str.—200 zł., ½—100 zł., ¼ str.—60 zł

Wolna cz. I str. okład. — 300 zł. — Samorządom 25% opustu.

TREŚĆ

Pomyślmy zawczasu o tegorocznym zjeździe —
Józef Krasowski
Postulaty pracownicze a rozwój samorządu —
Michał Prawdzic-Layman
Jeden z miejscowych statutów emerytalnych —
A. P.

ODCINEK

Dwa dziesięciolecia — prof. Rudolf
Sikorski

WSPÓŁPRACA ZWIĄZKÓW

Z Rady Naczelnej

SPRAWY PRACOWNIKÓW MIEJSKICH

O należenie niższych pracowników do Związ-
ku — c. d.

Ze Związku Zrzeszeń Pracowników Miej-
skich

Z życia oddziałów i kół

SPRAWY PRACOWNIKÓW POWIATOWYCH

Ze Związku Pracowników Samorządu Po-
wiatowego

Z życia kół Zw. Prac. Sam. Pow.

SPRAWY PRACOWNIKÓW GMINY WIEJSKIEJ

Doręczanie wezwań sądowych — Mie-
szczankowski

Ze Związku Pracowników Administracji
Gminnej

Z życia naszych oddziałów

KSZTAŁCENIE, DOKSZTAŁCENIE, SAMOKSZTAŁCENIE

Gdzie przyczyna? — Adam Nałęcz
Samorządy które popierają dokształcanie

Poradnik prawny

Kronika

Nowe książki

Od Redakcji

Wynik konkursu na nowelę zamiesci-
my w numerze następnym.

Od Administracji

Do numeru niniejszego załączamy blan-
kiet P. K. O. i prosimy o niezwłoczne
uiszczanie przedpłaty.

Zawiadamiamy, iż postanowiliśmy udzie-
lać z dniem 24 kwietnia r. b. wszystkim
związkom komunalnym od ogłoszeń, bez-
pośrednio Administracji Pracownika
Samorządowego nadsyłanych — 25%
opustu od cen ogłoszeniowych, podanych
w nagłówku pisma.

Pomyślmy zawczasu o tegorocznym zjeździe

Dotychczasowe Zjazdy dwóch z pośród naszych
Związków odbywały się wyłącznie w Warszawie. W ro-
ku bieżącym postanowiono zwołać Zjazdy, o ile wiem,
wszystkich 3-ch Związków w jednym czasie do Po-
znania. Myśli tej należy z zapałem przyklasnąć. Bę-
dziemy bowiem mogli i więcej Polski poznać i za oka-
zją Zjazdu, Powszechną Wystawę Krajową zwiedzić.
Zasada zwoływania zjazdów co rok w innym mieście
jest ze wszechmiar słuszną*.

Odbędziemy 3 zjazdy jednocześnie, które w pew-
nych sprawach będą niewątpliwie wspólnie obrado-
wały. Zatem będziemy mieli wielki, powszechny
zjazd pracowników samorządowych. To podnosi jego
 wagę. Władze naszych Związków czynią, co mogą,
byśmy godnie swój zawód mogli wyobrażać naze-

* Dobrzeby było, aby władze naszych Związków zorga-
nizowały zwiedzenie Poznania. Może to zająć b. mało czasu,
a dać nam b. wiele. W przyszłości może wielu kolegów nie
będzie już mogło zwiedzić stolicy Wielkopolski. Można chyba
będzie, poza zwiedzeniem zabytków, z łatwością uzyskać od
magistratu m. Poznania pokazanie wzorowych urządzeń przed-
siębiorstw miejskich.

Biblioteka
UMCS
Lublin

W 870/94/89

wnątrz. Kierownicy Związków mogą zjazd jak najlepiej zorganizować, mogą uzyskać wszelkie ułatwienia, jak mieszkaniowe, tak i przejazdowe, lecz całość pracy zjazdu, jej dobre wyniki od nas, koledzy, zależą.

Na zjazd poznański tłumnie napewno przybędą koledzy z Poznańskiego, a pewnie także z Pomorza. Niechaj, nie zrażając się odległością, przybywają koledzy z najdalszych krańców Rzeczypospolitej. Zjazd winien być liczny. Tego, koledzy, wymaga i szczególna waga tego zjazdu i sprawy, o których zjazd będzie radzić. Musi on przedstawić społeczeństwu wagę i znaczenie pracownika samorządowego, oraz uwzględnić nasze swoiste dla kraju znaczenie, jako pracowników z terenu.

Tam — na zjeździe — będą się nam przyglądać i przysłuchiwać, aby sprawdzić, czy to, cośmy cały rok pisali w *Pracowniku Sam.* i to, czego domagały się Związki w swych memoriałach, jest potrzebą i koniecznością pracowników samorządowych. Musimy na zjeździe i swem przygotowaniem i swą liczebnością dać odpowiedź: *Tak*. A to *tak* musi brzmieć długo, długo w uszach słuchających, aż zrozumieją, że owo *tak*, to nie tylko nasza sprawa zawodowa, lecz także pierwszorzędny interes państwa i narodu. Zjazd doroczny, to b. ważny etap w życiu każdego związku. Bowiemy poza ważnością zjazdu nazewną — dla władz i społeczeństwa, nakreśla on plan prac na rok następny, zatwierdza wyniki pracy organizacyjnej z roku poprzedniego, daje dopływ nowych członków i władz Związku.

Czyż zresztą trzeba mówić o ważności zjazdów? Chodzi mi tu bardziej o co innego. Pragnąłbym zwrócić uwagę kolegów, że teraz już trzeba czynić przygotowania do zjazdów naszych. *Trzeba pomyśleć o delegatach na zjazd, oraz o sprawach, które na zjeździe poruszymy, pomyśleć o kosztach podróży, które za-*

wczasu zawsze łatwiej uzyskać, choć nie będą zbyt wielkie, bo związki o zniżkę kolejową się wystarają. Czas, koledzy, rozpocząć prace przygotowawcze, aby wszystko było załatwione w porę i załatwione porządnie, gruntownie, bez niedociągnięć.

W powiatach, w których w roku ubiegłym i bieżącym zorganizowałem oddziały Z. P. A. G., koledzy przyrzekli mi, że powiat ich już więcej nieobecnością nie zawini. Wierzę i wierzę, że tak będzie, bo przecież solidność jest jedną z podstawowych cech ludzi pracy i członków organizacji naszego zawodu.

Myście o zjeździe, załatwcie już teraz sprawy: wyboru delegatów, sfinansowania ich wyjazdu. Wezwanie to, jako kresowiec, szczególnie do kolegów z województw wschodnich kieruję, wierząc, że gdyśmy raz już ruszyli, to pójdziemy z zapałem w robocie związkowej.

Józef Krasowski

Postulaty pracownicze a rozwój samorządu

O postulatach pracowniczych pisało się, choć nie za wiele, ale dość dużo. Dlatego ominię tutaj szczegółowe ich roztrząsanie. Obecnie mam zamiar poruszyć kwestję spółzależności dwu czynników, stanowiących żywą treść ustroju samorządu.

Czynniki te, to z jednej strony dobrze zorganizowany i dobrze uposażony aparat wykonawczy w postaci zespołu pracowniczego samorządów, z drugiej zaś rozwój gospodarstwa samorządowego. Cała sprawa w osnowie swej bardzo jasna: dobry pracownik, należyte wynagrodzenie, solidna instytucja.

Prof. Rudolf Sikorski

Dwa dziesięciolecia

Wrażenia z obchodu dziesięcioletniego
istnienia Zw. Pracowników magistratu
Warszawy i Zw. Pracowników
Administracji Gminnej

W czerwcu ubiegłego roku i z początkiem marca roku bieżącego obchodziły uroczystości dziesięciolecie swego istnienia dwa związki pracowników samorządowych, a mianowicie: Związek Pracowników Administracji Gminnej i Związek Pracowników Miejskich m. st. Warszawy.

Oba obchody były zorganizowane bardzo starannie i wypadły niezwykle dodatnio. Kto przed wielką wojną mógł obserwować życie związkowe pracowników samorządowych — i przed wojną bowiem istniały takie związki w niektórych dzielnicach — tego musi uderzyć zasadnicza różnica w sposobie życia tych związków w obu graniczących z sobą okresach czasu.

Przed wojną, w okresie faktycznej niewoli, pracownicy samorządowi prawie nigdy nie urządzali uroczystych obchodów zawodowych, nie się prawie nie słyszało o udziale pracowników w balach publicznych, własnych zaś zabaw zupełnie nie urządzano.

Kluby urzędnicze, np. w Małopolsce przedwojennej, były miejscem schadzek wieczornych, czytano w klubach dzienniki, oddawano się grom towarzyskim, związki zaś pracowników samorządowych poprzestały na obronie swych miejscowych interesów, a głównie dążyły do zakładania kas pożyczkowych dla swych członków. Związki urzędników państwowych górowały inicjatywą w zakresie towarzyskim, rzadki udział w życiu tych związków brali pracownicy samorządowi, i to tylko kilka zamożniejszych osób lub pozostających na wybitnych stanowiskach.

Obserwatora obecnego ruchliwego życia związków pracowników samorządowych uderza przede wszystkim odbijająca się na tem życiu wolność, odzyskana przez Państwo. Widać, że i pracownicy samorządowi poczuili się wolnymi obywatelami i rzucili ochoczo do pracy, aby jak należy, a czego przykładem są kraje ościenne, przez zwartą organizację pilnować

Bołączką naszego samorządu jest brak samorządowców, którzyby należycie odpowiadali nowym zapotrzebowaniom w samorządzie. Brak jest właśnie samorządowców, czyli ludzi z odpowiednim przygotowaniem teoretycznym i wyrobieniem społecznym.

Niewątpliwie, że pomieniony brak sił kwalifikowanych, trwając dłużej, odbija się na całokształcie administracji samorządowej ujemnie, nawet wielce ujemnie.

Nie będziemy dalecy prawdy, stwierdzając, że w dużym stopniu praca w samorządzie teraz opiera się na pracownikach, praktycznie wyrobionych w okresie 10-lecia.

Biorąc pod uwagę rozwój gospodarki samorządowej i dążność do bardziej wydajnych metod pracy, przyznamy niebawem, że samorząd w życiu państwowym zaczyna u nas odgrywać rolę pierwszorzędnego czynnika twórczego na froncie gospodarczym. Do tego zjawiska należy przywiązać wielką wagę i niedopuszczyć do zaniedbania w doborze pracowników kwalifikowanych, co powstaje siłą konieczności, z braku innych.

Sprawy ubezpieczenia emerytalnego i płac pracowników samorządowych całkowicie nie załatwiono. Ustawa emerytalna dopiero ma być uchwalona. Bezspornie, niezakończona sprawa ubezpieczenia emerytalnego na drodze ustawodawczej groziłoby zmniejszeniem młodych sił do poświęcenia się studiom i pracy samorządowej. Z powyższym, jako czynnikiem psychologicznym, stale należy się liczyć. Musimy się zgodzić, że ludzie z pewnym cenzusem naukowym, poświęcający się pracy urzędniczej, zawsze wybierają rodzaj służby, zapewniającej lepsze warunki materialne i dające szersze widoki na przyszłość. Dlatego to trzeba, moim zdaniem, dążyć do pewnego ich zrów-

nia. Należy przypuszczać, że taka rzecz, jak ustawowe oznaczenie maksymalnej płacy w samorządzie powiatowym na równoważne VI-ej grupy płac urzędników państwowych, podczas gdy w służbie państwowej urzędnikowi mianowanemu najwyższej kategorii przysługuje V-ta grupa płac, wygląda na niesprawiedliwe oszacowanie doniosłości samorządu.

Za tą okazją pozwolę sobie mimochodem zająć o sprawę podniesienia powagi pracownika-samorządowca. W wielu jeszcze kołach społeczeństwa pokutuje mniemanie, że pracownik samorządowy odpowiada najniższej niemal grupie urzędników państwowych. Wyróżniania samorządowców w życiu publicznym na równi z przedstawicielami administracji ogólnej i specjalnej nie ma. Kierownicze stanowiska w samorządzie są jednym słowem niedoceniane. Poniekąd jest to związane z powszechnym jeszcze nierozumieniem zadań głównych i znaczenia samorządu w życiu państwowym przez szersze warstwy społeczeństwa.

Temu zacofaniu w pojęciach należy wypowiedzieć walkę. Do podniesienia powagi i znaczenia pracownika samorządowego przyczyni się nadanie mu praw, zabezpieczających jego byt materialny. To z kolei spowoduje przyływ nowych sił i podniesie poziom pracy samorządowej.

Poruszamy sprawę znaną kołom samorządowym. Są to wszystko nie obce im sprawy: i to podniesienie wydajności pracy wzamian za dobre wynagrodzenie, czego nauczyła Europę Ameryka, i to, że u nas ustawy o samorządzie nie są wyczerpujące pod wieloma względami. Więc też o co chodzi?

Celem artykułu niniejszego jest nie apostołowanie bynajmniej, nie tworzenie nowych jakichś pomysłów. Pragniemy tylko unaoocznić znane sprawy pod pewnym kątem widzenia.

swych interesów zawodowych i materialnych, a ponadto dążyć do dalszego kształcenia się, dostarczania swym członkom ćwiczeń sportowych, rozrywek towarzyskich, udostępniać im korzystanie z przedstawień publicznych i t. p. Dążąc do obrony interesów zawodowych siłą rzeczy zajęły się związki badaniem projektów przepisów ustrojowych, jakie rząd opracowuje dla związków samorządowych, pracownicy bowiem samorządowi są bezpośrednio zainteresowani zasadnością i celowością odnośnych przepisów. Zadanie to wywołało wśród samych pracowników potrzebę zastanawiania się nad najwięcej dla naszych stosunków odpowiednimi przepisami. Stąd związki pracowników samorządowych dostarczyły poważnej falangi osób, które mogły brać udział w roztrząsaniach nad temi tematami i przez to mogły dawać wyraz swoim zapatrywaniom, oświadczać się publicznie za zasadami, które dla polskiego samorządu są najodpowiedniejsze i pośrednio oddziaływać w tym kierunku na reszcie obywateli, które inną drogą szczegółów takich poznać nie mają sposobu.

W zakresie ochrony interesów zawodowych wpłynęły związki pracowników samorządowych na energiczne podjęcie tak przez państwo, jak i zarządy sa-

morządowe regulowania przepisami prawnymi stosunków służbowych, praw i obowiązków pracowników samorządowych, płac, zaopatrzenia emerytalnego i t. d. Wielką dźwignią pracy powyższej są pisma związków pracowników samorządowych, które coraz to większy wykazują rozwój.

Organizacyjna działalność pracowników samorządowych weszła odrazu na właściwe tory i wkrótce zaczęła wydawać owoce. Życie związkowe wysunęło zaraz na czoło jednostki zdolne, pracowite i pełne poświęcenia dla sprawy podniesienia interesów zawodowych, a siłą rzeczy i dla sprawy samorządu. Głębokie szeregi pracowników samorządowych, do zawodu przygotowanych, w lot zorientowały się, że ich stanowisko jest publiczno-prawne, że także ich zadaniem jest urzeczywistnienie zasady konstytucyjnej, aby samorząd faktycznie był podstawą ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. Pracownicy samorządowi, co zresztą i rząd uznaje i popiera, poculi się na równi z pracownikami administracji ogólnej, pracownikami publicznymi, a i wraz z zarządami samorządowymi filarami państwa i jego organami. Silne i świadome celu poparcie rządu, troska o dobro i rozwój państwa, przyczynienie się do wydania możliwie najlepszych

Przypuszczam, że te same sprawy możnaby było omawiać z innego jeszcze stanowiska. Wogóle, zasada wielostronności w omawianiu ważnych spraw i przez wielu ludzi, zawsze wielki pożytek przynosi.

Michał Prawdzie - Layman.

Nowe wydawnictwo Z. P. A. G.

Nakładem Związku Pracowników Adm. Gmin. wyszła z druku książka prof. L. W. Biegeleisena, p. t. *Zagadnienia ekonomiki komunalnej*.

W pracy tej autor omawia szereg zagadnień z dziedziny administracji i gospodarki samorządowej, jako to: problem przebudowy państwa na podstawach samorządowych, zagadnienie jednolitości administracji i decentracji przez samorząd, wzajemny stosunek zakresu działania samorządu gminnego, samorządów wyższych stopni i państwa, rolę samorządu terytorjalnego na polu gospodarstwa krajowego, prowadzenie przedsiębiorstw komunalnych, problem reformy administracji komunalnej, wreszcie sprawę polityki aprowizacyjnej samorządów.

Ze względu na swą treść, książka prof. L. W. Biegeleisena powinna się znaleźć w bibliotece każdej gminy miejskiej, wiejskiej i powiatowego związku komunalnego, niezbędną jest dla działaczy samorządowych, oraz służyć może jako podręcznik dla pracowników samorządowych, dokształcających się samodzielnie lub na Studium Administracji Komunalnej.

Cena zł. 8, z przesyłką pocztową zł. 9,50.

Zamówienia należy nadsyłać do Składnicy Zw. Pr. Adm. Gmin., Warszawa, Żórawia 27.

ustrojowych ustaw samorządowych, do wydania postępowych przepisów, regulujących prawa i obowiązki pracowników samorządowych — oto wytyczne, po myśli których poszły związki pracowników samorządowych.

Już dziś posiada każdy związek tych pracowników szereg działaczy o wysokim uzdolnieniu, a pełnych zdrowej i żywotnej inicjatywy. Na podstawie współpracy z rządem pozyskały pracownice związki samorządowe już także kilku postów, wybranych ze swego grona. Poszczególne zaś związki pracowników samorządowych rozwinęły samorzutnie tak wybitną działalność w zakresie ochrony interesów, że kilka z nich dochodzi już do budowy własnego gmachu, budowy sanatorjów dla członków, związek zaś pracowników gminnych pojął swe zadania jeszcze szerzej, gdyż podejmuje się wydawnictw samorządowych, dostarczania gminom druków i potrzeb urzędowych, a w tym celu zdołał już nabyć własną drukarnię, która wprost nie może nadążyć za zapotrzebowaniem.

Utajone siły społeczeństwa, tkwiące w jego odłame w postaci związków pracowników samorządowych, wkroczyły, jak z tego widać, z żywiołowym rozmachem na dostępne sobie pola pracy i siły te, oraz

Jeden z miejscowych statutów emerytalnych

Koło pracowników samorządu powiatowego w Aleksandrowie Kujawskim nadesiało do użytku redakcji teksty: 1. statutu międzykomunalnego Związku Emerytalnego powiatu nieszawskiego, oraz 2. statutu emerytalnego pracowników związków komunalnych, wchodzących w skład międzykomunalnego Związku Emerytalnego. Do międzykomunalnego Związku Emerytalnego należą: sejmik powiatowy, oraz gminy miejskie i wiejskie, niewydzielone z powiatowego Związku komunalnego.

Statut emerytalny wzoruje się na ustawie emerytalnej dla urzędników państwowych i nie odbiega wiele od projektu ustawy, uchwalonej w trzecim czytaniu przez sejmową podkomisję administracyjną.

Pragniemy zwrócić uwagę na przepisy statutu, zdaniem naszym, niekorzystne dla pracowników. Art. 20 i 23 statutu przewiduje, w razie zwolnienia pracownika przed nabyciem prawa do emerytury, odszkodowanie, przewidziane w statucie służbowym. Ponieważ statutów służbowych niema, więc nie będzie i odszkodowania, a zatem można będzie zwolnić ze służby każdego pracownika w dziesiątym roku służby, jeśli nie nabędzie praw emerytalnych. Lepiej byłoby powiedzieć w statucie, że za każdy rok służby wypłaca się odprawę, w wysokości miesięcznej płacy.

Pensja wdowia (art. 26) jest za niska, winna wynosić co najmniej 60 proc. płacy męża.

Pozatem i małemi usterkami, statut jest korzystny i należy życzyć, aby wszedł w życie jak najszybciej.

ich żywotność wymagały wprost zaznaczenia ich istnienia w uroczystych obchodach z okazji dziesięcioletniego istnienia związków, co połączono w obu omawianych wypadkach z uroczystością poświęcenia sztandaru związków, tego symbolu: solidarności pracowników, ich zorganizowanej działalności i uwidocznienia ich związku z Państwem i Ojczyzną.

Rozpoczęły oba związki pracowników swe obchody od uroczystego nabożeństwa, a następnie złożyły hołd ofiarom, które położyły życie w obronie Ojczyzny, kładąc wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.

Uroczyste posiedzenie Związku Pracowników Administracji Gminnej, które odbyło się w sali obrad Rady miejskiej Stolicy, zaszczylił swą obecnością sam Prezydent Rzeczypospolitej i Minister Spraw Wewnętrznych, który wygłosił przemówienie, zaznaczając pełne zrozumienie rządu dla ważności i wartości dla państwa tego pierwszego zastępu pracowników administracji publicznej, który święci swą zawodową uroczystość.

Zapewnienie życzliwego czuwania nad potrzebami pracowników przyjęło żywiołową manifestacją na cześć Najwyższych Dostojników Państwa.

Po wbijaniu gwoździ do sztandaru, które ofiaro-

Koło w Aleksandrowie Kujawskim mało traci czasu na bezowocną gadaninę, której dziś pełno we wszystkich pismach, lecz czynem stara się dowieść, że

dobro wszystkich pracowników samorządowych ma przedewszystkiem na celu.

A. P.

Współpraca Związków

Z Rady Naczelnej

Dnia 15 kwietnia 1929 roku odbyło się posiedzenie plenum Rady Naczelnej Związków Prac. Sam.

Obecni na posiedzeniu kol. kol.: Wł. Popielawski, A. Pacholczyk, St. Gajewski, Kopczyński, Lewandowski, F. Herbst, J. Popiołkiewicz, Fel. Banaś, Musiałkowski, Prawdzic-Layman i St. Otto.

1. Zatwierdzono sprawozdanie rachunkowe Administracji *Pracownika Samorządowego* za rok 1928, oraz bilans na dzień 1.I 1929 roku.

Zatwierdzony preliminarz budżetowy *Pracownika Samorządowego* za rok 1929 przedstawia się, jak podano na następnej stronie.

2. W związku z projektem zwołania Zgromadzenia delegatów trzech Związków pracowników samorządowych do Poznania, postanowiono delegować kol. Wł. Popielawskiego, A. Pacholczyka i D. Dratwę do Poznania, celem omówienia z władzami miejscowymi i ze Związkiem Pracowników Miejskich terminu i miejsca zwołania Zgromadzenia delegatów.

3. Zatwierdzono uchwały Komitetu redakcyjnego z dnia 7.4 r. b., dotyczące zasad jego pracy, a opiewające m. in., że Komitet redakcyjny nie będzie się zajmował szczegółami układania numeru, lecz na podstawie poprzednich numerów będzie rozważał wytyczne na czas najbliższy, oraz, że posiedzenia Komitetu redakcyjnego odbywać się będą raz na miesiąc, 25-go każdego miesiąca.

4. Postanowiono wyrazić zgodę na prolongowanie p. Borysowi Edwardowi pożyczki w sumie zł. 45 z powodu niemożności natychmiastowego jej uregulowania.

5. Postanowiono w myśl uchwały Rady z dnia 29.1 r. b. powołać z dniem 1.5 r. b. na sekretarza Rady Naczelnej Związków, kierownika Związku Pracowników Samorządu Powiatowego, p. M. Prawdzic-Laymana, utrzymując wynagrodzenie za prowadzenie sekretariatu w dotychczasowej wysokości, zł. 50 miesięcznie.

Sekretarz Rady Naczelnej
St. Otto.

wały liczne związki prowincjonalne, resztę uroczystości, którą rozpoczął doskonałą treścią i formą referat prof. dra Orzęckiego, p. t. *Państwo a samorząd*, — wypełniły produkcje zaproszonych artystów opery stołecznej i teatru Narodowego, które przyczyniły się do uświetnienia obchodu, zapisując go trwale w pamięci uczestników.

Bankiet, wydany przez Związek Pracowników Gminnych w salach kasyna urzędników państwowych, zgromadził, oprócz delegatów z całego kraju, także i zaproszonych gości z pośród przedstawicieli władz rządowych i osób, zajmujących się życiem i dołą pracowników administracji gminnej lub używających im pomocy. Wieczornica ta uderzała wytwornością i umiejętnością organizacji i świadczyła o wybitnych i wszechstronnych kwalifikacjach członków Zarządu Związku Pracowników Administracji Gminnej.

Udział pań w uroczystości był dowodem, że członkowie Związku, aczkolwiek pracują na skromnych hierarchicznie stanowiskach, zaliczają się do warstwy społecznej, posiadającej kwalifikacje, czyniące zadość nie tylko wymaganiom urzędowym, społecznym, lecz także i towarzyskim. Liczne przemowy i toasty wypełniły cały wieczór aż do północy.

Nadzwyczajne wrażenie wywierają pełne treści i uczuć przemowy delegatów z całego kraju. Długo przez zaborców tłumione myśli i uczucia wyrażono z żywiołową radością z powodu odzyskania wolności.

Przemowy delegatów z Kresów wschodnich i zachodnich brzmią nutą głębokiego przywiązania do kraju, uczucia długo krepowane wybuchają wprost wyzwoloną tęsknotą i szukają wzajemności, którą zgromadzenie darzy delegatów, jako osoby szczególnie bliskie i drogie.

Wyrównanie to myśli i uczuć powtarza się przy każdej sposobności i nie widać wyczerpania, ani końca tego pragnienia, aby się wypowiedzieć po długim niewidzeniu się, aby wymienić uczucia wezbrane, aby się wspólnie naradzać co do dalszych poczyną, podejmowanych już razem, planowo a skutecznie.

Kierownikowi Związku, zasłużonemu prezesowi, p. Popiołkiewiczowi i dyrektorowi, posłowi A. Pacholczykowi, nie szczędzono żywiołowego uznania i objawów wdzięczności.

Wzniósł ten nastrój uroczystości na długo pozostaje miłym wspomnieniem.

Dokończenie nastąpi.

Dochody				Wydatki			
NAZWA DOCHODU	Prelimino- wano na r. 1928	Prelimino- wano na r. 1929	Uwaga	NAZWA WYDATKU	Prelimino- wano na r. 1928	Prelimino- wano na r. 1929	Uwaga
I. Prenumerata			za	I. Koszty wydawn.			a. 1. Pensja
Od Zw. Prac. Miej.	16,500.—	16.500,—	1650egz.	Pensja redaktora .	6.000,—	6274,50	Zł. 500 mies. resztę stanowi
" " " Pow.	7,000.—	7000.—	700 "	" korektora .	720,—	720,—	pod. doch. i ubez.
" " " Gm.	16,500.—	16.500,—	1650 "	Honorarja autor. .	4.000,—	4.000,—	a 2. Pensja
Prenumerator. różn.	—	200.—		Papier	10.180,—	10.000,—	Zł 60 miesięcz.
II. Ogłoszenia				Druk	13.200,—	13.200,—	drukowy i okładowy
Wpływy za ogło- szenia	—	2.400,—		Klisze	800,—	800,—	
				II. Koszty administr.			
				Pensja pracownik.	2.400,—	3.000,—	
				Woźny	150,—	150,—	
				Mater. piś. i druk.	200,—	200,—	
				Ekspedycja	—	40,—	w r. 1928 wydano Zł. 33,50
				III. Wydatki różne			opłata p. Zł.
				Wydatki pocztowe	1.460.—	3,500.—	2100 znaczk. 1350 blankiety 50
				Prenumerata czas. .	100.—	200,—	w r. 1928 wydano Zł. 201,60
				Oprawa 8 kompl. z 1928 r.	—	40,—	w r. 1928 zapł. Zł. 32
				Wydatki drobne .	20,—	75,50	opłata stempl. i inne
				" nieprzew.	770,—	400,—	
Razem .	40.000,—	42.600,—		Razem .	40.000.—	42.600.—	

Sprawy pracowników miejskich

O nałożenie niższych pracowników do Związku

Ciąg dalszy.

Podstawą ruchu zawodowego jest *uświadomienie* sobie przez szeroki ogół danego zawodu swej realnej siły społecznej i *poczucie* wspólności i odrębności własnych interesów od interesów grup innych. Jest dalej *zrozumienie*, że o te interesy walczyć i ich skutecznie bronić mogą tylko zainteresowani. Niezawodnie, tak wśród urzędników, jak i niższych pracowników samorządowych znajdzie się cały szereg jednostek, bezwarunkowo cennych i pożytecznych dla ruchu zawodowego tej grupy, ogół jednak w masie swej jest rozbity i zdezorientowany zarówno co do podstaw ruchu, jak i jego zadań i celów.

W wyniku mamy tę różnorodność kierunku ideologii i taktyki związkowego ruchu zawodowego, stąd ta znaczna ilość odrębnych organizacji wśród pracowników samorządowych, jakkolwiek i tu i tam podstawy tego ruchu są zawsze te same, boć inne być nie mogą.

Dlaczego się tak dzieje? Celem wyjaśnienia sprawy postaram się pokrótce scharakteryzować stosunek do zagadnienia wspólnej organizacji związkowej robotników i urzędników samorządowych. Przytoczę przytem, o ile można, oświadczenia przedstawicieli zarówno jednych, jak i drugich.

Na wspomnianym już poprzednio II-gim Zjeździe w roku 1921 przedstawiciel robotników miejskich m. st. Warszawy, p. Kurowski, podkreślił w swem przemówieniu powitalnem w tej sprawie, co następuje: „*Żywimy to głębokie przekonanie, że niedaleką jest chwila, kiedy ludzie pracujący nie będą się dzielili*

na pracujących fizycznie i umysłowo, że będą organizowali się wspólnie do walki o swój byt... Dla robotników instytucji komunalnych ważnem jest, naszym zdaniem, ażeby wszyscy ci, którzy w tych instytucjach pracują, mieli między sobą kontakt, bądź żeby organizowali się wspólnie“.

Padły też ważne słowa w sprawie wspólnej organizacji urzędników i robotników komunalnych, którzyby się przez to niejako wzajemnie dopełniali w dziedzinie interesów i siły organizacyjnej (p. Lenga).

Ale z drugiej strony, jeszcze w r. 1917, ogół robotniczy, przynajmniej na terenie m. st. Warszawy, podkreślił w enuncjacji prasowej, że jego ideologia i taktyka jest odrębna, że we wspólnej organizacji byłby skrepowany, że czuć się będzie lepiej u siebie. Padły i bardziej znamienne oświadczenia (r. 1921), że jakkolwiek celem Związków nie może być popieranie tej lub innej roboty, to jednak organizacje robotnicze mają swój cel i wytkniętą drogę i nigdy nie wyrzekną się *walki klasowej* (pp. Wasilewski i Michałowski).

I istotnie! Robotnicy ani wówczas, ani potem nie przystąpili do wspólnej organizacji, a stworzyli odrębny „Związek pracowników miejskich w Polsce“, przemianowany następnie na „Związek pracowników instytucji użyteczności publicznej w Polsce“. Pewna część robotników komunalnych zorganizowała się w innych związkach (p. *Prac. Sam.* Nr. 24/1927, str. 390).

Być może, że ówczesne warunki polityczne i wpływ partij pchnął ruch zawodowy robotnika komunalnego do stworzenia odrębnej organizacji o charakterze klasowym i wybitnie politycznym. Charakter ten potwierdza przemówienie p. Gonerki na III-cim Zjeździe naszego Związku, stwierdzające, że „w Związku klasowym jest nietylko olbrzymia większość robotników, ale są i urzędnicy, którzy rozumieli konieczność wspólnej organizacji i walki klasowej pod czerwonym sztandarem!“.

Pomimo więc niewątpliwie szczerých wynurzeń o istotnej potrzebie wspólnej organizacji, ogół robotniczy nie okazał chęci do współpracy przez bliższy kontakt i nawiązanie łączności organizacyjnej. Przeciwnie! nawet przy odosobnionych pertraktacjach o doraźne współdziałanie w sprawach poprawy bytu, przejawiał pewną niechęć i swą wyższość. Wynikało to z istoty rzeczy. Był przecież czas, kiedy robotnicy traktowali urzędnika jako proletariusza w stosunku do siebie. Był czas, że za kiwnięciem palca uzyskiwali to, czego urzędnicy przez dłuższy czas uzyskać nie mogli. Był, a jest jeszcze i dziś ten czas, kiedy uderzeniem pięścią więcej się uzyskiwało i zyskuje, niż najpoważniejszymi argumentami i uzasadnieniami, szczególnie jeśli za uderzającym staje partja ze swą dyktaturą polityczną i organizacyjną.

Nie też dziwnego, że pierwszy Zjazd w maju roku 1926 Związku klasowego uznał za wskazane pominąć nasz Związek i przejść nad nim do porządku w sprawie stworzenia wspólnej organizacji. Wezwał natomiast Zarząd do wszczęcia pertraktacji o łącz-

Wspólna fotografia po pożegnaniu b. starosty rówieńskiego, a obecnego wojewody tarnopolskiego, p. Kazimierza Moszyńskiego przez sekretarzy gminnych powiatu rówieńskiego dnia 22 grudnia 1928.

Uczestnicy: x Wojewoda tarnopolski — p. K. Moszyński, xx inspektor samorządowy — p. W. Wierniewicz, 1. sekretarz gm. Tuczyń — p. Zalewski M., 2. sekretarz gm. Dziatkiewicze — p. Żłobnicki, 3. sekretarz gm. Korzec — p. Barahura, 4. sekretarz gm. Równe — p. Chojniak, 5. sekretarz gm. Klewań — p. Pawełko J., 6. sekretarz gm. Aleksandrja — p. Miller A., 7. sekretarz gm. Buhryń — p. Żółkiewski B., 8. sekretarz gm. Hosszeza — p. Kozłowski J., 9. sekretarz gm. Międzyrzec — p. Żółkiewski T.

ność organizacyjną ze Związkiem pracowników kas chorych i instytucji ubezpieczeń społecznych. Zjazd uznał przez to, że bliższe mu interesy pracowników kas chorych, niż interesy współpracujących na tym samym terenie — terenie samorządu terytorjalnego.

Jeżeli do powyższego dodamy jeszcze, że partje wywierają nacisk na pracowników miejskich do tworzenia organizacji klasowych, twierdząc, że tam, gdzie władze miejskie opanowane są przez partje, tam musi być związek klasowy, albo tych związków wcale już nie potrzeba, to przyjść musimy do przekonania, że Związek klasowy zatracił charakter Związku zawodowego, że jest ekspozyturą partji, a zatem istotnie wspólność naszych interesów staje się wątpliwą, a więc i wspólna organizacja wszystkich pracowników samorządowych ułudą.

Czyżby istotnie? Nie! Od pewnego czasu jesteśmy świadkami próby wyłamywania się ruchu robotniczego wogóle, samorządowego w szczególności, z pod rządów partji. Są to dopiero zwiastuny. Ale z chwilą, kiedy ruch robotniczy wyzwoli się z pod dyktatury partji politycznych, *zdobywając podstawy rzeczywistego ruchu zawodowego*, porozumienie co do wspólnej organizacji stanie się aktualne.

Dokończenie nastąpi.

Ze Związku Zrzeszeń Pracowników Miejskich

Komunikaty Lustracja oddziałów i kół

Zarząd Główny rozpoczął lustrację oddziałów i kół. Pierwszy wyjazd objął oddziały w Grodzisku Mazowieckim, Żyrardowie, Skierniewicach i Rawie Mazowieckiej.

Dnia 27.4 r. 1929 przedstawiciele Zarządu Głównego wyjechali na lustrację oddziału w Ostrogu nad Horyniem, w Zdołbunowie i w miastach okolicznych.

W najbliższym czasie delegaci udadzą się do oddziałów w Lublinie, Brześciu n/B. i kół okolicznych.

W wyniku lustracji oddziały i koła, nieprzejawiające żadnej działalności i niewpłacające składek, będą rozwiązywane.

Sprawa parceli w Zakopanem

Po dłuższym zastoju zostały podjęte pertraktacje o parcelę pod budowę Domu w Zakopanem. Zastój ten spowodowany został zamiarami rządu nabycia dóbr p. J. Uznańskiego na rzecz Parku Narodowego. Ponieważ zamiary te przybrały konkretną formę, sprawa parceli dla Związku stała się aktualną i będzie załatwiona ostatecznie w ciągu najbliższych tygodni.

Sprawa VII-go Zgromadzenia i wycieczki do Poznania na Powszechną Wystawę Krajową

W celu ostatecznego ustalenia terminu VII-go Zgromadzenia delegatów i omówienia sprawy zwiedzenia Wystawy, dnia 26.4 r. 1929 wyjechał do Poznania z ramienia Zarządu Głównego prezes kol. Wł. Popielawski wraz z kol. A. Pacholczykiem, przedstawicielem Związku pracowników gmin wiejskich i kol. Dratwą, przedstawicielem Związku pracowników powiatowych.

Wspólny Zjazd delegatów pracowników miejskich, powiatowych i gminnych, a następnie obrady poszczególnych Związków odbędą się dnia 21 lipca r. 1929. W dniach 22 i 23 lipca odbędzie się zwiedzenie Wystawy i miasta.

Szczegóły będą podane osobnymi okólnikami w najbliższym czasie.

Sprawa 10-ciolecia Związku

Wobec zbliżającego się 10-lecia Związku w r. 1930 przypominamy wszystkim oddziałom i kołom przygotowanie i przesłanie do Zarządu Głównego krótkich historii powstania i sprawozdań za cały czas działalności swej, oraz sprawozdania r-kowe.

W sprawie uruchomienia Kasy Pogrzebowej

Wobec uruchomienia Kasy Pogrzebowej z dniem 1.5 r. 1929, Zarząd Główny wzywa wszystkie te od-

działy i koła, które zadeklarowały swe przystąpienie do Kasy, do wpłacenia wpisowego i nadestania zleceń członkowskich.

Ponadto Zarząd Główny wzywa te koła i oddziały, które dotąd decyzji o przystąpieniu do Kasy nie powzięły, do ich najrychlejszego powzięcia i zgłoszenia członków swych do Kasy.

Sekretarz
St. Gajewski.

Z życia oddziałów i kół

Oddział olkuski

Dnia 10.III r. 1929 odbyło się doroczne walne zebranie sprawozdawcze członków oddziału z udziałem 15 osób pod przewodnictwem kol. A. Bluma.

Po przyjęciu sprawozdań Zarządu i Komisji rewizyjnej, uchwalono, aby Zarząd porozumiał się z Zarząd Głównym w sprawie 10 złotych udziałów na budowę domu w Zakopanem dla powzięcia ostatecznej decyzji. Postanowiono, aby Zarząd porozumiał się z oddziałami Związku miast Zagłębia Dąbrowskiego w sprawie budowy domu wypoczynkowego w lasach miejskich m. Olkusza i rozważył sprawę nabycia na ten cel parceli od Zarządu m. Olkusza oraz przedstawił następnemu zebraniu konkretne wnioski.

Składkę członkowską ustalono na 1/2% od pensji.

Przekazano Zarządowi sprawę przystąpienia do Związku pracowników elektrowni miejskiej.

Uchwalono, aby Zarząd wystąpił do zarządów kin miejskich o przyznanie pracownikom miejskim 50% zniżki.

Do Zarządu powołano kolegów: K. Martyniaka, A. Bluma, J. Urańskiego, P. Małką, W. Chwazika.

Do Komisji rewizyjnej kol. J. Barczyńskiego i W. Sapiłkę.

Oddział złoczowsko-brodzki

Doroczne 4-te zgromadzenie walne członków Związku oddziału złoczowsko-brodzkiego odbyło się dnia 24/III r. b. z udziałem 72 członków pod przewodnictwem prezesa oddziału kol. Jakóba Jasińskiego.

W skład oddziału wchodzi pracownicy miast: Złoczowa, Brodów i Zborowa. Oddział liczy 89 członków. Organizacja z każdym rokiem się wzmacnia, jednak zabiegi o zorganizowanie w oddziale pracowników miasteczek okolicznych nie odniosły skutku, wobec niskiego ich uświadomienia.

Przy oddziale istnieje Kasa Samopomocy od 1.VII 1926 r., która od 1.I r. 1929 udzieliła członkom pożyczek zwrotnych na sumę zł. 5.800, oraz zasiłków bezzwrotnych wskutek wypadków śmierci na sumę zł. 2.090. Wobec znacznych potrzeb Kasy, walne zebranie upoważniło Zarząd na wypadek braku gotówki do zarządzenia doraźnych wpłat na fundusz Kasy przez każdego członka do wysokości zł. 5.

Zamknięcie rachunkowe Kasy za ostatni rok 1928 przedstawia się jak następuje:

Przychód		Rozchód	
1. Gotówka na 31.XII.1927 r. Zł. 1390,99		1. Udziel. zasiłki Zł. 1525 —	
2. Składki członkowskie . . . „ 1964.—		2. Pożyczki zwrotne . . . „ 3660.—	
3. Zwrot pożyczek . . . „ 3080.—		3. Wieńce iklepsydry . . . „ 46,26	
4. Odsetki od pożyczek . . . „ 145,54		4. Porto . . . „ 1,90	
		5. Gotówka na 1.I.1929 r. . . „ 1347,37	
Razem Zł. 6580,53		Razem Zł. 6580,53	

Majątek Kasy Samopomocy na d. 31.XII.1928 r.

1. Saldo pożyczek	Zł. 1885.—
2. Gotówka w dn. 31.XII.1928 r. „	1347,37
Razem	Zł. 3232,37

Biblioteka oddziału posiada obecnie 316 dzieł, wobec 197, posiadanych w r. 1927.

W ciągu roku 1927 i 1928 Zarząd oddziału odbył 5 posiedzeń, spraw załatwiono 206.

W dniu 2.IV r. 1927 oddział Związku wziął udział w manifestacyjnym pogrzebie ekshumowanych z pól powiatu złoczowskiego zwłok żołnierzy polskich na miejscowym cmentarzu.

W V-tym Zgromadzeniu delegatów, odbytem we Lwowie w dniu 3 i 4 kwietnia r. 1927, wzięli udział delegaci oddziału w osobach kol. J. Jasińskiego, J. Tyńnickiego i J. Horowitza. Oddział uzyskał mandat zastępcy członka Zarządu Głównego.

W VI-em Zgromadzeniu delegatów, odbytem w Katowicach w dniu 26 i 27 lutego r. 1928, wziął udział kol. J. Jasiński, biorąc czynny udział w pracach Zgromadzenia. Powołany też został przedstawiciel oddziału Złoczów-Brody na członka Zarządu Głównego Związku w osobie kol. J. Jasińskiego.

Wystąpienie do Magistratu m. Złoczowa o przydzielenie pokoju dla potrzeb oddziału, do Magistratu w Brodach o zaniechanie potrącenia składek od pracowników na rzecz Kasy Chorych, wreszcie wystąpienie do Magistratów obu tych miast o wypłacenie pracownikom t. zw. 13-ej pensji nie odniosły skutku, co świadczy o braku zrozumienia nędzy pracowniczej.

Opracowany i wniesiony przez Zarząd oddziału do Magistratu m. Złoczowa i Brodów projekt statutu emerytalnego po dziś dzień nie został rozpatrzony.

Obecnie prowadzi Zarząd Oddziału akcję o odebranie przez Kasę miejską w Brodach pracownikom dodatku komunalnego oraz o należyte zaszeregowanie pracowników m. Zborowa.

Wyборы do władz Związku powołały:

1. Do Zarządu: Jakób Jasiński — prezes, Jakób Hirsch — wiceprezes, Karol Dąbrowski — sekretarz, Julian Horowitz — skarbnik, St. Barczyński, Dr. Tymrskiewicz, P. Terlecki, Ig. Lipsker, St. Zajaczyńska i H. Dawid — członkowie.

2. Do Komisji Rewizyjnej: Emil Kruhl, Wł. Borysowski i Oskar Fleischman.

3. Do Sądu koleżeńkiego: Z. Stanowska, J. Kubiszyn i J. Aniuk.

4. Na delegata na VIII-me Zgromadzenie delegatów do Poznania wybrano kol. J. Jasińskiego.

Zamknięcie rachunkowe za r. 1928.

Przychód		Rozchód	
Gotówka z dnia 1.I.1928	Zł. 498,31	Oplata Związku Zł. 430,65	
Wkładki członkowskie	1331,—	Bibliot. i prenumerata pism „	350,48
Zwrot pożyczek	96,64	Druki	5,66
Odsetki od pożyczek	7,84	Koszty podróży	540,70
Biblioteka	58,—	Porto	28,70
Zwrot porta	16,52	Różne	96,42
Razem Zł. 2008,31		Gotówka na dzień 1.I.1929 r.	555,70
		Razem Zł. 2008,31	

Majątek Związku

Saldo pożyczek	Zł. 85,36
Koszty urządzenia	81,—
Efektu (2 dolarówki)	190,—
Biblioteka	1037,81
Gotówka z dn. 31 XII.29 r. „	555,70
Razem	Zł. 1949,87

Oddział bialski podlaski

Dnia 24.III 1929 r. odbyło się doroczne walne zebranie sprawozdawcze członków oddziału pod przewodnictwem kol. Kułakowskiego w obecności 22 osób (nieobecnych 10).

Po przyjęciu sprawozdania Zarządu, zebranie uchwaliło budżet oddziału na rok 1929/30 w sumie zł. 1.139,92, w tem subsydjum Magistratu na zorganizowanie wycieczki na Powszechną Wystawę w Poznaniu zł. 500.

Do Zarządu wybrano: kol. Abramowiczową, Bilską, Kupińską, Maksymiuka, Woźniakowskiego i Zarębę jako prezesa.

Do Komisji rewizyjnej: Chojnackiego, Koziół i Skolimowskiego.

Do Sądu koleżeńkiego: kol. Kupińską, Matysiakiewicza i Woźniakowskiego.

Nowemu Zarządowi przekazano załatwienie spraw, dotyczących pragmatyki służbowej, ulg w opłatach za światło dla pracowników i siedziby Oddziału.

Towarzystwo urzędników miejskich w Toruniu

Protokół rocznego walnego Zebrania Towarzystwa Urzędników Miejskich, odbytego dnia 1 kwietnia 1929 roku.

1. Zebranie zagał o godzinie 6,15 prezes Towarzystwa kol. Bąkowski, witając licznie zebranych i zaproponował w myśl porządku dziennego wybranie marszałka zebrania.

2. Zaproponowany na marszałka kol. Kliński oświadczył, że wybór przyjmuje i dziękuje za zaufanie zebranych.

Na sekretarzy powołał kol. kol. Hojeckiego i Lipskiego.

3. Kol. Sekretarz Jackowski odczytał protokoły z ostatniego miesięcznego i z nadzwyczajnego walnego zebrania, które bez dyskusji przyjęto do wiadomości.

4. W dalszym ciągu porządku dziennego nastąpiły sprawozdania członków Zarządu, a mianowicie: a. Prezesa, b. Sekretarza i c. Skarbnika.

a. Kol. Prezes w sprawozdaniu skreślił działalność Towarzystwa za okres kadencji Zarządu.

Zarząd Towarzystwa, kontynuując pracę w kierunku polepszenia bytu urzędników miejskich, dokładał wszelkich starań i niczego nie zaniedbał i w każdej sprawie, dotyczącej członków Towarzystwa, zajmował odpowiednie stanowisko.

Sprawy takie, jak np. wszelkie dodatki do poborów, gwiazdkowe i t. p., jak wreszcie nominacje urzędnicze, szczególnie miał Zarząd na oku, zabierając zawsze głos, gdy tylko były aktualne. Że nie zawsze pomyslny był wynik starań, to już nie wina Zarządu, który wszystkiego dopilnował, interweniując u władz tak bezpośrednio, jak też za pośrednictwem Centralnego Zarządu.

b. Sprawozdanie sekretarza wykazało, że wzmacnia się ruch w Towarzystwie, tak pism, wysyłanych z Zarządu, jakoteż wpływów do Zarządu Towarzystwa.

Zarząd wysłał 500 pism, a przyjął 400. Zebrań walnych odbyło się 2, a miesięcznych 8. Wartość inwentarza Towarzystwa wynosi 1.080 zł. Członków wstąpiło do Towarzystwa 25, a wystąpiło 10.

c. Sprawozdanie skarbnika:

Rozchód Towarzystwa wynosiłzł. 5439,02

Dochód Towarzystwazł. 7543,38

Dochód zł. 2104,36

pożyczek udzielono 32 na kwotę zł. 2.510.

d. W sprawozdaniu Komisji Rewizyjnej przewodniczący stwierdza wzorową gospodarkę i wnosi imieniem Komisji o udzielenie absolutorjum.

Nad przedłożeniami sprawozdaniami otworzył marszałek dyskusję, a gdy nikt nie zabierał głosu — zarządził głosowanie, którym jednogłośnie przyjęto sprawozdanie zarządu.

Po zarządzanej przerwie 10-minutowej przystąpiono do wyboru członków Zarządu.

Prezesem przez aklamację został wybrany kol. Krause. Zastępcą prezesa kol. Solecki. Sekretarzem przez aklamację kol. Jackowski. Skarbnikiem — kol. Ossowski. Zastępcą sekretarza — kol. Rozwadowski. Ławnikami wybrano kol. kol. Bąkowskiego, Augusta Szmaka i Kalwasińskiego.

Do Komisji rewizyjnej wybrano przez aklamację: kol. Piątkowskiego, Lipskiego i Wamkę, a na dwóch zastępców: kol. kol. Przybojewskiego i Lendzionę.

Członkami Sądu koleżeńckiego pozostają nadal: kol. kol. Janowski, Jaskulski, Kliński, Dobrowolski i Linkowski.

VII. Na delegata do Zarządu Głównego został wybrany kol. Solecki.

IX. Przystąpiono do następnego punktu porządku dziennego: budżet towarzystwa.

Po zreferowaniu przez kol. Ossowskiego zabierał głos kol. Przybojewski, Rozwadowski, Rutkowski, Solecki, August Szmak i Lendzion.

Imieniem b. Zarządu Tow. stawiał kol. Ossowski wniosek o zatrzymanie nadal wysokości składek członkowskich 2 zł. miesięcznie i na tej podstawie przedkłada projekt budżetu Towarzystwa na rok następny.

Co do wysokości składek rozwinęła się żywa dyskusja i kol. Rozwadowski proponuje ustalenie składek członkowskich na 1,50 zł., zaś kol. August Szmak przedkłada projekt pobierania składek po 1,50 zł. do kl. XI, zaś od członków od XI kl. wyżej po 2,00 zł. W głosowaniu przeszedł wniosek kol. Rozwadowskiego ustalenia równych składek dla wszystkich członków Tow. na 1,50 zł.

Pozycję budżetową na gwiazdkę dla dzieci urzędników miejskich z budżetu skreślono, a sprawę ewentualnej gwiazdki na wniosek kol. Piątkowskiego przekazano nowemu Zarządowi.

Na tej podstawie ustalono budżet Towarzystwa i przyjęto wysokość tegoż w dochodach i rozchodach po 3.664 zł.

X. Następnie rozpatrywano ustalenie statutu Samopomocy Koleżeńskiej.

Sprawę zreferował kol. Krause. W referacie wyjaśnił, że sprawa utworzenia przy Towarzystwie kasy pożyczkowej jest kwestją niecierpiącą zwłoki, potrzebę jej założenia powodują liczne zgłoszenia członków o udzielenie pożyczek, których Towarzystwo nie zawsze może uwzględnić.

Założenie Samopomocy Koleżeńskiej o charakterze kasy pożyczkowej zadość uczyni potrzebom członków, a kasa taka z czasem może się świetnie rozwinąć i dać znaczne dochody.

Projekt statutu punkt po punkcie odczytano i przyjęto do wiadomości.

Na wniosek marszałka zebrania przyjęto w zasadzie projekt, z poleceniem przekazania nowemu Zarządowi do opracowania i przedłożenia do uchwały na nadzwyczajnym walnym zebraniu.

XI. W następnym punkcie porządku dziennego *przyjęcie nowych członków*. Przyjęto do Towarzystwa nowych kolegów: Osmańskiego, Witkowskiego i Reinko.

XII. W wolnych głosach uchwalono na wniosek kol. Piątkowskiego z oszczędności wypłacić jednorazowo skarbnikowi, kol. Ossowskiemu, zł. 300, a kol. Bąkowskiemu za kilkuletnie sprawowanie z pożytkiem dla Towarzystwa urzędu prezesa wręczyć dyplom honorowy.

Na tem zakończył swe czynności marszałek.

Za ciężką i żmudną pracę w przewodniczeniu i przeprowadzeniu wyboru kol. Klińskiemu podziękowanie.

Nowy Zarząd objął urzędowanie. Odnośnie do zabawy, urządzić się mającej, przeszedł wniosek przeciw urządzaniu zabawy.

Kol. Piątkowski zwrócił uwagę, że tego rodzaju sprawy należą do kompetencji Zarządu Towarzystwa, a nie do walnego zebrania.

Na tem zakończono o godz. 9,05 posiedzenie.

Toruń, dnia 1 kwietnia 1929 r.

Sekretarz Rocz. Waln. Zebrania
Hojecki.

Marszałek Zebrania
T. Kliński.

Sprawy pracowników powiatowych

Ze Związku Pracowników Samorządu Powiatowego

Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu Gl.,
odbytego w Warszawie dn. 13.IV r. b.

Obecni kol. kol.: D. Dratwa, E. Kopeczyński, A. Lewandowski, T. Głądała, J. Barański, W. Karpiński, D. Szulga, M. Niedeck i M. Prawdzic-Layman.

Posiedzenie otwarto o godz. 5 m. 30 p. poł.

Zaproponowany porządek obrad przyjęto bez zmian.

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania.

2. Zatwierdzenie Kierownika Związku.

3. Sprawozdanie Sekretarjatu:

a. sprawy organizacyjne,

b. sprawy finansowe.

4. Sprawozdanie z Rady Naczelnej.

5. Przyjęcie nowych członków.

6. Sprawa ożywienia kół powiatowych (przyjęcie okólnika).

7. Sprawa starań o przyznanie pracownikom ulg w uzdrowiskach krajowych.

7. Sprawa budowy domu wypoczynkowego w Zakopanem.

9. Wytyczne do budżetu na r. 1929.

10. Sprawy, związane ze Zjazdem Delegatów.

11. Współpraca z Pracownikiem Samorządowym.

12. Sprawa przyłączenia do Związku Organizacyj Wielkopolski i Małopolski.

13. Biuro Pośrednictwa Pracy.

14. Sprawa Prużan.

15. Wolne wnioski.

Sprawozdanie ze stanu organizacyjnego Związku złożył kierownik Związku kol. Prawdzic-Layman. Szczególną uwagę zwraca kierownictwo na sprawę regulowania należności przez koła, zalegające z opłatami składek członkowskich.

Do ważniejszych spraw już załatwionych należy wygotowanie przez kierownictwo sprawozdania dla Powszechnej Wystawy Krajowej z działalności Związku. W dalszym ciągu kierownik przedstawia wniosek opracowania katalogu wzorowego dla bibliotek kół powiatowych lub też sejmikowych, pg. którego biblioteki byłyby kompletowane. W wyniku po ożywionem roztrząsaniu tej sprawy, ustalono, że kierownik pomieniony katalog ułoży i przedstawi do wiadomości Zarządu na następnym zebraniu. Zwyciężył przytem pogląd, że biblioteki powinny powstawać, jako sejmikowe.

Nowych członków przyjęło 74: z Ciechanowa 14, z Nieświeża 13, z Płońsku 13, z Kosowa Pol. 6, z Białej Podl. 6, z Wierzbnika 5, z Siedlec 4, z Kozienic 4, ze Stołpców 3, ze Świecian 2, z Zawiercia 2, z Radomska 1, z Mińska Maz. 1.

Nowych kół za czas od I.I 1929 r. do I.III 1929 r. przybyło 3: w Płońsku, w Ciechanowie i Kosowie Poleskim.

Ogólne sprawozdanie finansowe złożył kol. Dominik Dratwa, zaznaczając, że ogólnie biorąc, obowiązkowość składkowa polepszyła się. Wpływy ze składek w roku 1928 przewidywano na 25.533 zł., tymczasem rzeczywiście wpłynęło 27.656 zł.

Ostateczne wyrównanie buchalteryjne wkrótce się zakończy, poczem dokładne sprawozdanie finansowe wraz z preliminarzem budżetowym na rok bieżący przedłoży się Zarządowi na następnym posiedzeniu.

Sprawę ożywienia kół powiatowych rozpatrywano szczegółowo. Ogólne wytyczne w tym kierunku, przedstawione przez Kierownika, a sprowadzające się do akcji objazdowo-organizacyjnej i oddziaływania za pomocą okólników, ankiet i komunikatów, uznano za środki, wskazane w celu ożywienia kół, uzupełniono je jednak wnioskiem kol. Barańskiego, rozszerzonym następnie przez kol. Głądałę, który brzmi: Należy wprowadzić obowiązek przedkładania Centrali przez Koła powiatowe rocznych sprawozdań z działalności.

W celu utrzymania należytej wielostronności materiału sprawozdawczego, zaleca się kierownictwu opracować schemat, zawierający wskazania, jakie dziedziny muszą być w sprawozdaniu uwzględnione. Opracowaniem schematu zajmie się kierownik Związku z udziałem członków Zarządu.

Sprawę punktu 6 zakończono przyjęciem do zatwierdzającej wiadomości okólnika i komunikatów Nr. 1 i 2, oraz zobowiązaniem się członków Zarządu do zajęcia się niektórymi kołami w obrębie swoich województw.

W punkcie 8 stwierdzono, że fundusz budowlany stale wzrasta. Do dnia 1/IV wpłynęło na wspomniany fundusz 12.500 zł. Liczba sejmików, które wpłaciły zasiłki pieniężne na budowę domu wypoczynkowego, wynosi 17, łącznie zaś z temi, które już wyznaczyły, 22.

Z pieniędzy tych oraz składek członkowskich zwykłych nabyto parcele budowlane w Zakopanem na Olecej-Cyrli za 20.000 zł.

Postanowiono w r. b. sporządzić kosztorys budowy domu wypoczynkowego i poczynić wstępne starania o uzyskanie pożyczki na powyższy cel.

Postanowiono, że Zjazd Delegatów odbędzie się w Poznaniu w czasie, który się ustali po porozumieniu z innemi pokrewnemi związkami, urządzającemi walne zjazdy w Poznaniu i załatwieniu spraw kwaterunkowych i zniżek kolejowych.

Sprawę Prużan zreferował kierownik Związku. Zarząd uznał tę sprawę za ważną i domagającą się stanowczego rozstrzygnięcia.

Ustalono, że następne posiedzenie Zarządu odbędzie się dnia 25 maja b. r. Po wyczerpaniu porządku

obrad, przewodniczący kol. D. Dratwa posiedzenie zamknął o godz. 10 m. 35.

Komunikat w sprawie katalogu bibliotek przy kołach i wydziałach pow.

Kierownictwo Związku podaje do wiadomości Zarządów Kół Powiatowych Z. P. S. P., że na wniosek tegoż, Zarząd Główny na posiedzeniu w dniu 13/IV b. r. uchwalił sprawę pokierowania kompletowaniem bibliotek przy Kołach lub Wydziałach Powiatowych powierzyć Kierownictwu.

W związku z pomienioną uchwałą powiadamia się, że w najbliższym czasie zostanie opracowany schemat katalogu wzorowego dla powiatowych bibliotek związkowych lub sejmikowych i rozesłany do wszystkich Kół n/Związku.

Zniżki do teatrów i kin dla członków, przybywających do Warszawy

Jednocześnie Kierownictwo Związku przybywającym do Warszawy podaje do wiadomości, że wszyscy członkowie n/Związku, przybywając do Warszawy mogą korzystać ze zniżek do teatrów i kin.

Zniżka do wszystkich teatrów miejskich m. st. Warszawy wynosi 65%, — do wszystkich teatrów prywatnych 35%.

W celu uzyskania zniżki należy zawnieść, przynajmniej na dwa tygodnie przed przyjazdem, powiadomić Kierownictwo, podając, na wiele osób ma być wzięta zniżka i do jakich teatrów.

Z koleżeńskim pozdrowieniem

Kierownik Związku

M. Prawdzie-Layman.

Z życia Kół Zw. Prac. Sam. Pow.

Łuck

Dnia 16 marca 1929 r. odbyło się walne zebranie koła łuckiego z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i wybór prezydium.
2. Przyjęcie protokołu poprzedniego walnego zebrania Koła.
3. Sprawozdanie z działalności Zarządu Koła za okres ubiegły.
4. Sprawa uposażenia i emerytalna pracowników samorządowych.
5. Sprawa przystąpienia Koła na członka T-wa upiększenia m. Łucka.
6. Omówienie spraw związkowych w kierunku podniesienia żywotności Koła.
7. Wybór nowego Zarządu Koła i komisji rewizyjnej.
8. Zwołanie okręg. woj. zjazdu delegatów Kół prac. samorz. (powiaty i gminy).
9. Wolne wnioski.

Zebraniu przewodniczył kol. D. Szulga, protokołował kol. Dąbrowski.

Wybór nowego Zarządu Koła nie doszedł do skutku z powodu nieprzygotowania przez ustępujący Zarząd wyczerpującego sprawozdania.

W punkcie 4 porządku dnia postanowiono: 1. zwrócić się do wydziału powiatowego sejmiku w Łucku o terminowe wypłacanie płacy służbowej pracownikom Ł. Pow. Zw. Kom. i w razie niedotrzymywania tych terminów — o wypłacenie 3-proc. miesięcznych od zaległej pensji, a to zgodnie z rozp. Prezydenta Rzplitej o najmie pracy umysłowej; 2. zebrani wyrażają zgodę na zabezpieczenie pracowników członków Koła w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych we Lwowie (tak emerytalne, jak i na wypadek bezrobocia), poczynając od dnia 1.I 1928 roku, zastrzegając jednak, że zaległe składki ubezpieczeniowe, należne od pracowników za okres ubiegły, będą ściągnięte z tychże pracowników w równych ratach miesięcznych w okresie 5 lat.

Dalej zasługuje na uwagę jednogłośnie uchwała zebrania, odnośnie punktu 6, postanawiająca utworzenie przy Zarządzie Koła biblioteki związkowej i rozpoczęcie gromadzenia na ten cel odpowiednich funduszy.

Sprawy pracowników gminy wiejskiej

Doręczanie wezwań sądowych

Przyczynę do przeciążania pracą urzędów gminnych

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, opierając się na piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości, wydało okólnik nr. 53 z dnia 28 marca 1928 roku, w którym stwierdza, że obowiązek doręczania wezwań sądowych nie ciąży na urzędach gminnych i magistratach, lecz na komornikach, lub może być skutecznie w drodze korespondencji pocztowej przez sąd, a to na pod-

stawie art. 942 ustawy postępowania cywilnego. (*Kalendarz Samorządowy*, 1929 r., str. 338).

Jak z powyższego wynika, od roku czynność doręczania wezwań sądowych nie ciąży na urzędach gminnych. Ale to jest tylko w teorii — w praktyce zaś nie w tym kierunku się nie zmieniło, gdyż sądy po dawnemu przysyłają do urzędów gminnych wezwania i t. p. pisma do doręczenia. Urzędy gminne, oczywiście, czynności te wykonywują.

Skoro zatem sprawa doręczania wezwań sądowych unormowana została rozporządzeniem ministerstwa, to dla czego urzędy gminne mają spełniać wolę sądów i wykonywać robotę, do nich nienależącą.

Ukazanie się okólnika, sądzić należy, nastąpiło na skutek czynionych starań, w interesie zwolnienia urzędów gminnych od nadmiaru niewłaściwej im pracy, szkoda tylko, że okólnik ten drogą urzędową dotąd nie dotarł do urzędów gminnych i nie stał się dla nich literą prawa.

Ogół pracowników gminnych niezmiernie byłby wdzięczny Centralnemu Zarządowi Z. P. A. G. za zajęcie się tą sprawą i ewentualne spowodowanie, aby czynniki miarodajne wydały w tej mierze do władz sądowych i urzędów gminnych odpowiednie zarządzenia.

Mieszczankowski

pisarz gminy Skrzyńsko.

Ze Związku Pracowników Administracji Gminnej

Posiedzenie Zarządu

Dnia 16 i 17 kwietnia r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Centralnego z udziałem: prezesa Popiołkiewicza, członków Zarządu — St. Grabińskiego, A. Kaczyńskiego, J. Pyszkowskiego, F. Banasia, J. Gromowicza, T. Muszyńskiego, K. Jakubowskiego i kierownika Związku, p. Pałochy.

Po wysłuchaniu i przyjęciu sprawozdania z działalności za okres sprawozdawczy, oraz sprawozdań rachunkowych i bilansów za rok 1928, między innymi uchwalono, co następuje:

1. Odroczone decyzję do 1 lipca 1929 r. w sprawie powołania instruktora Związku.
2. Uchwalono budżety na rok 1929: a. Związku, b. Składnicy, c. Drukarni.
3. Postanowiono wystąpić z inicjatywą inkasowania przez urzędy gminne na rzecz Związku składek członkowskich przy każdomiesięcznej wypłacie pensji. Po załatwieniu formalności, związanych z tą sprawą, rozesłać do oddziałów Związku szczegółową instrukcję o wykonywaniu inkasa.
4. Kupić nową dużą maszynę płaską do drukarni.
5. Ustanowiono listę kandydatów na członków honorowych Związku celem przedstawienia walnemu zjazdowi dla nadania członkostwa honorowego.
6. Uznano potrzebę i możliwość pobudowania domu Związkowego w Warszawie. Postanowiono zwrócić się w tej sprawie z inicjatywą na tegoroczny Walny zjazd delegatów.

7. Uznano potrzebę zmiany obowiązującego statutu związku i postanowiono zgłosić wniosek o jego zmianę na tegoroczny Walny Zjazd.

8. Postanowiono wydać nakładem Związku książkę p. t. *Postępowanie administracyjne*, opracowaną przez d-ra Kałuskiego, naczelnika wydziału urzędu wojewódzkiego w Kielcach.

9. Przyznano z funduszu Składnicy bezzwrotne zapomogi następującym osobom:

1. Wd. Morawiczowej z oddz. hrubieszowskiego	zł. 200
2. Wd. L. Piaseckiej z oddz. janowskiego	„ 100
3. Wd. W. Słokowej z oddz. łaskiego	„ 200
4. Wd. F. Boguszewskiej z oddz. stopnickiego	„ 300
5. Stefanowi Opilskiemu z oddz. będzińskiego	„ 100
6. Leopoldowi Jabłońskiemu z oddz. mławskiego	„ 100
7. Edwardowi Pomorskiemu z oddz. kowelskiego	„ 100
8. Janowi Turowskiemu z oddz. ciechanowskiego	„ 150
9. Wd. Marji Zabielskiej z oddz. błońskiego	„ 200
10. Wacławowi Skrobelińskiemu z oddz. lubomelskiego	„ 100
11. Władysławowi Bielnickiemu z oddz. radzyńskiego	„ 300
12. Wd. Marji Nuskiewiczowej z oddz. wieluńskiego	„ 200
13. Wd. Marji Sadowniczowej z oddz. białostockiego	„ 100
14. Stanisławowi Felickiemu z oddz. kolskiego	„ 100
15. Wd. Wiktorji Jabłońskiej z oddz. zamojskiego	„ 100
16. Zofji Chmielewskiej z oddz. stopnickiego	„ 150
17. Wd. Marji Zasuniowej z oddz. będzińskiego	„ 200
18. Wd. Michalinie Duczyńskiej z oddz. iłżeckiego	„ 100
19. Na budowę kościoła w Przytyku	„ 100

razem zł. 2.900

Pozatem załatwiono wiele spraw bieżących, dotyczących działalności Związku i jego działów.

Z życia naszych oddziałów

Kobryń

Dnia 24 lutego r. b. odbył się w Kobryniu zjazd członków oddziału, na którym: 1. omawiano sprawę dokształcania pracowników gminnych powiatu kobryńskiego, zorganizowania wycieczki pracowników gminnych na Wystawę do Poznania; 2. uchwalono projekt statutu i regulaminu powiatowego funduszu specjalnego dokształcania pracowników samorządowych; 3. wybrano nowy zarząd oddziału, w osobach kol. kol.: Michalskiego Andrzeja na prezesa, Kałakowskiego na wiceprezesa i Sikorskiego Antoniego na sekretarza oddziału.

Nadto przeprowadzono wybory do komisji rewizyjnej i do komitetu dokształcania pracowników samorządowych.

Ż.

Kształcenie, dokształcanie i samokształcenie

Gdzie przyczyna?

Na łamach *Pracownika Samorządowego* spotykamy zarzuty, że pracownicy niedość się interesują Studium Samorządowym. Zarzut, względem nas, szarej

masy pracowników samorządowych na prowincji — zdaniem moim — niesłuszny, a nawet wielce krzywdzący. Któż z nas, samorządowców, ożywianych w ciężkiej i nieraz niewdzięcznej pracy jedynie wielką ideą, nie chciałby uzupełnić swego wykształcenia? Wszak ono konieczne jest dla wyteżonej i wydajnej

pracy. Przyczyna naszej wstrzemięźliwości tkwi jednak nie w nas, lecz gdzieindziej.

W tem największy jest ambaras, aby dwoje chciało naraz. W danym wypadku trzeba, aby zarządy gmin miejskich i wiejskich, a także i wydziały powiatowe też tego chciały, czego my pragniemy, trzeba, by czynniki, wyżej wymienione, zrozumiały, że doksztalcenie urzędnika jest koniecznością życiową samorządu, a grosz, wydany na ten cel, stokrotnie się zwróci przez sprawniejsze urzędowanie przeszkolonego zespołu pracowników.

Niestety, stwierdzić muszę, że tego zrozumienia naogół nie widać. Naturalnie, mogę mówić jedynie o terenie, który znam i gdzie od 2 lat staram się ideę doksztalcenia wcielić w czyn, lecz, jak dotychczas, bezskutecznie.

Doświadczenie aż nadto dowodnie wykazuje, że ten, a nie inny szkopał powoduje skromny napływ zgłoszeń na Studjum. Brak moralnego i materialnego poparcia od czynników rozstrzygających powoduje wstrzemięźliwość kolegów.

Sądzę, że gdyby znalazł się ktoś z pośród nas, pragnący przesłuchać Studjum bez pomocy instytucji, w której pracuje, za bezpłatnym urlopem, to skrupuły, dotyczące zastępstw i t. d., szybko by odpadły.

Takich jednak szczęśliwców pośród nas niema.

Cudów wytrwałości i poświęcenia musi dokazać pracownik (i jego rodzina), aby odbyć Studjum nawet przy urlopie płatnym. Życie na dwa domy dla

człowieka z rodziną, to rzecz ciężka. O korzystaniu na ten cel z urlopu niepłatnego mowy niema.

Tem, a nie czem innym należy tłumaczyć, że większość słuchaczy grupy B, to pomocnicy pisarzy gminnych. Jako przeważnie samotnych, nie ich nie krępuje, poza względami na własną osobę.

Względy, powyżej nakreślone, są właśnie najistotniejszą przyczyną, o którą rozbijają się dążenia starszych pracowników ku doksztalceniu. Zapobieżeniem złu może być jedynie rewizja dotychczasowego stosunku i zrozumienie potrzeby jak najrychlejszego i fachowego szkolenia zespołu biurowego przez czynniki rozstrzygające.

Adam Nałęcz.

Samorządy, które popierają doksztalcenie

Wydział powiatowy lipnowski

Wydział powiatowy na posiedzeniu dnia 17 stycznia 1928 r. postanowił wstawić do preliminarza budżetowego sejmiku na rok 1929/30 odpowiednią kwotę, jako zasiłek dla dwu co najmniej pracowników gminnych w czasie studjum samorządowego.

Rada gminna gminy Świniuchy

Rada gminna gminy Świniuchy, pow. horochońskiego, na posiedzeniu dnia 28 lutego r. 1929 na doksztalcenie pracowników gminnych w roku 1929/30 uchwaliła jeden tysiąc złotych.

PORADNIK PRAWNY

I. Dodatek mieszkaniowy

II. Czy należą się dodatki do płacy ryczałtowej?

Pytanie: Jeden z kolegów zapytuje:

1. czy pomocnikowi pisarza należy się dodatek na mieszkanie, jeśli zaś się należy, to w jakiej wysokości samotnemu w grupie XIV, w jakiej — utrzymującemu rodzinę, w grupie XIII-ej,

2. jak należy rozumieć klasę miejscowości w tabeli dodatku mieszkaniowego, w szczególności — czy gmina, mająca ponad 10.000 ludności, ma być zaliczona do kl. IV, czy do III,

3. czy kontraktowemu pracownikowi, pobierającemu uposażenie w sumie ryczałtowej, należy się dodatek ekonomiczny, na mieszkanie i t. p. oraz czy należy mu się 15%-wa podwyżka uposażenia (t. zw. „jednorazowy zasiłek“).

Odpowiedź: 1. Każdemu pracownikowi, pobierającemu uposażenie według grupy uposażenia, należy się automatycznie dodatek na mieszkanie, należy się on więc i pomocnikowi pisarza; wyjątek wyraźny uczyniono jedynie dla pisarza wobec tego, że ma on bezpłatne mieszkanie (ob. § 1 rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 28.II 1925 r., Dz. Ust. Nr. 32, poz. 231). Dodatek ten dla pomocnika samotnego w grupie XIV-ej

wynosi miesięcznie 15 zł., dla utrzymującego rodzinę, w grupie XIII-ej, 22 zł.

2. O klasie miejscowości rozstrzyga liczba ludności tej wsi, w której mieści się siedziba urzędu gminnego.

3. Jeżeli pracownik zajmuje stanowisko, przewidziane w statucie etatów i nie został przyjęty tylko na jakiś oznaczony czas (np. na zastępstwo), to uposażenie jego nie może być ryczałtowane, lecz obliczone wedle grupy uposażenia, przywiązanej do danego stanowiska; należą mu się wtedy wszelkie dodatki. Uposażenie ryczałtowe mogą mieć tylko pracownicy, pełniący służbę pomocniczą, niestającą, ale oni nie podpadają pod postanowienia rozp. Prez. Rzplitej z dn. 30.XII 1924 r. (Dz. Ust. Nr 118, poz. 1073); tym dodatki się nie należą, wysokość ich uposażenia zależna jest wyłącznie od umowy.

I. Dodatek samorządowy

II. Czy można domagać się płacy według najwyższej grupy, przewidzianej w statucie etatów?

Pytanie: Jeden z kolegów, pracownik gminy miejskiej, zapytuje:

1. czy można i w jakiej drodze domagać się wypłacenia dodatku komunalnego, przewidzianego w statucie etatów stanowisk służbowych, zatwierdzonym przez władzę nadzorczą,

2. czy poborca podatkowy, dla którego w statucie etatów jest przewidziana grupa X, którego jednak zaliczono do grupy XI, mimo, że poprzednik jego miał grupę X i mimo, że posiada kwalifikacje, wymagane statutem, może się domagać posunięcia go do grupy X.

Odpowiedź: 1. Statut etatów, zatwierdzony przez władzę nadzorczą, ma charakter lokalnej natury, obowiązującej zarówno pracowników, jak i organa miejskie. Dopóki statut ten w sposób prawomocny nie zostanie zmieniony przez usunięcie z niego dodatku komunalnego, dodatek musi być wypłacony za cały czas. Jeśli Magistrat odmówi wypłaty, należy się odwołać w drodze służbowej do Urzędu Wojewódzkiego.

2. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, jak to z kilku znanych nam orzeczeń wynika, stoi na stanowisku, że normy uposażenia, określone w statucie etatów, są normami maksymalnymi i że w indywidualnych wypadkach związku mogą pracownikom przyznawać uposażenie wedle grup niższych, niż przewidziane w statucie.

Dodatek mieszkaniowy dla nauczycieli

Pytanie: Kol. Stachowski, sekr. gm. Cyców, zapytuje, czy żonie jego, nauczycielce w szkole powszechnej, mieszkającej z nim razem, należy się dodatek mieszkaniowy.

Odpowiedź: Żona kolegi jest funkcjonariuszem państwowym. Dodatek mieszkaniowy — poza kontraktowymi — należy się wszystkim funkcjonariuszom państwowym, jednym w wymiarze dla samotnych, drugim w wymiarze dla utrzymujących rodzinę.

W niniejszym wypadku należy się dodatek w wymiarze dla samotnych.

Zarówno Sąd Najwyższy, jak i Najw. Tryb. Adm. orzekł, że gmina ma obowiązek dostarczyć pomieszczenia nauczycielom, że jednak nauczyciel za dostarczone mu pomieszczenie powinien płacić. Jednym z motywów tych orzeczeń jest okoliczność, że nauczycielom z ustawy należy się dodatek mieszkaniowy, że więc nauczyciel nie może pobierać dodatku, a równocześnie korzystać z bezpłatnego mieszkania.

W sprawie dostarczania mieszkań nauczycielom szkół powszechnych przez gminy

Okólnik M. S. W. w powyższej sprawie z 12 kwietnia r. b. nr. SS. 3118/L. brzmi, jak następuje:

W myśl obowiązujących w tym względzie przepisów, gminy są obowiązane do dostarczania nauczycielom publicznych szkół powszechnych pomieszczeń mieszkalnych, za które mogą zasadniczo pobierać opłaty czynszowe.

Doszło jednak do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektóre gminy żądają od nauczycieli publicznych szkół powszechnych zbyt wygórowanych czynszów za dostarczone im mieszkania.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważyło, że ze względu na charakter stanowiska i pracy nauczycieli, jako szerzycieli oświaty nie tylko szkolnej, co jest bezpośrednim ich obowiązkiem, ale także podejmowanej przez nich dobrowolnie oświaty pozaszkolnej, oraz pracy na niwie społecznej, gminy, jako bezpośrednio zainteresowane w tej pracy nauczycieli, nie powinny z reguły żądać od nauczycieli czynszów za mieszkania, na wypadek zaś gdyby te czynsze w wyjątkowych warunkach miały być pobierane, to nie powinny one, zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w żadnym razie przewyższać w swej wysokości norm dodatków na mieszkanie, otrzymywanych przez nauczycieli.

Zechce Pan Wojewoda zarządzić wydanie stosownych założeń urzędem gminnym (magistratom).

Strzelecki

Dyrektor Departamentu

K r o n i k a

Zjazd ekonomistów polskich

Wiosną roku 1928 Towarzystwo Ekonomistów i Statystyków Polskich w Warszawie wystąpiło z inicjatywą, łącznie z innymi towarzystwami ekonomicznymi, zwołania Zjazdu Ekonomistów Polskich. Jesienią tegoż roku 1928 komitet organizacyjny zamierzonego Zjazdu, złożony z przedstawicieli wszystkich towarzystw ekonomicznych w kraju, postanowił, że Zjazd ma się odbyć w Poznaniu, podczas Wystawy Powszechnej 24, 25 i 26 maja r. 1929.

Bliższych wiadomości udziela i przesyła porządek obrad Biuro Komitetu Organizacyjnego Zjazdu. Znajduje się ono przy Towarzystwie Prawno-Ekonomicznem w Poznaniu (Uniwersytet, Seminarjum Ekonomiczne).

Prawo uczestnictwa w Zjeździe posiadają wszyscy członkowie towarzystw ekonomicznych w Polsce a prócz tego: a. wszyscy profesorowie, docenci, asystenci w zakresie nauk ekonomicznych, b. wszyscy, którzy ukończyli wyższe zakłady naukowe i zajmują się zagadnieniami ekonomicznymi, c. pracownicy na polu nauki, piśmiennictwa i publicystyki w zakresie ekonomicznym, d. osoby czynne w zakresie kierownictwa działalnością ekonomiczną, państwową lub społeczną, e. studenci, którzy przebyli studia ekonomiczne w seminarjach ekonomicznych.

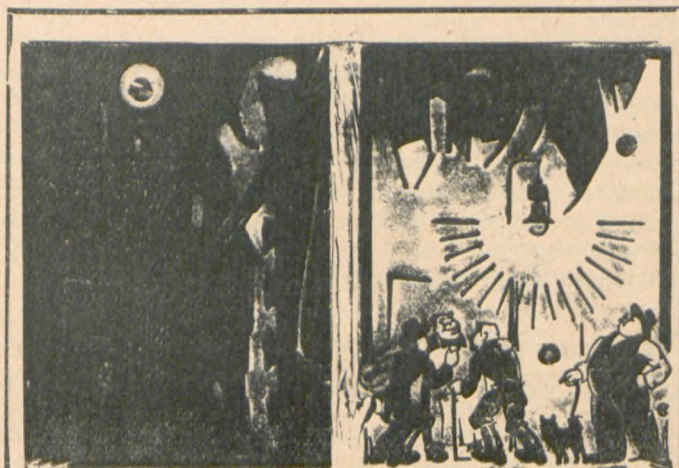
Zjazdy dyrektorów rzeźni

Za sprawą magistratu m. Warszawy odbył się dnia 9 i 10 b. m. w dyrekcji rzeźni miejskich organizacyjny Zjazd dyrektorów większych rzeźni w kraju. Zjazd zastanawiał się nad sprzężeniem działalności samorządowych rzeźni miejskich, zwłaszcza miast większych, których wpływ sięga daleko poza obręb miasta, a to w celu unormowania różnorodnych stosunków w dziedzinie samorządowej gospodarki rzeźnianej.

Następny Zjazd odbędzie się w czerwcu w Poznaniu.

Kursy pracy społecznej dla nauczycieli w Brodach pod Kalwarją

Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych utworzył w swoim majątku w Brodach pod Kalwarją Zebrzydowską pięciomiesięczne kursy rolniczo-społeczne dla nauczycieli szkół powszechnych. Kursy prowadzi Związek przy finansowej pomocy Ministerstwa Rolnictwa i Min. Oświaty. Celem kursów jest kształcenie nauczycieli na organizatorów i przodowników życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego wsi. Na obecnie odbywających się kursach znajduje się 31 uczestników. Min. Spraw Wewn. zwróciło się do sejmików powiatowych o wstawienie w swoich budżetach specjalnych założeń dla uczestników kursu.

TAK
WYGLĄDA
OSADA
NIEOŚWIELONA

A TAK WYGLĄDA
OSADA OŚW. ETŁONA
LAMPAMI NAFTOWO-
ŻAROWEMI FABRYKI
„POLMET”

ŻĄDAJCIE OFERT
OD FABRYCZNEGO BIURA SPRZEDAŻY,
WARSZAWA,
PLAC DĄBROWSKIEGO Nr. 2
TELEFON 123-99.

Zjazd delegatów Stowarzyszenia Urzędników Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego

Na odbytym niedawno w Poznaniu Zjeździe delegatów Stowarzyszenia Urzędników Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego, po formalnościach wstępnych przedstawiciele Zarządu składali sprawozdania. Dowiedzieliśmy się z nich m. in., że Stowarzyszenie skupia 815 członków; przytem przybyło w roku sprawozdawczym 149. Zarząd Stowarzyszenia usilnie bronił interesów zawodowych członków, przyczynił się do ustalenia wynagrodzeń, zabiegał o stworzenie mieszkań służbowych, zajmował się sprawą emerytów i t. p. Ze sprawozdania skarbnika wynika, że Stow. miało dochodu 17.568,80 zł., rozchodu 11.450,12 zł. Bibliotekarz stwierdził, że księgozbiór liczy około 1500 tomów książek różnej treści. Utworzono pozatem 4 biblioteki wędrownie i 1 familijną w Kraj. Ubezpie. Ogniwem. W końcu bardzo rzeczowy i ciekawy referat na temat *Samorząd wojewódzki w projektach reformy ustroju państwa i samorządu* wygłosił wicestarosta dr. Hubert.

Po obradach i rozpatrzeniu oraz przyjęciu licznych wniosków, — zatwierdzono regulamin „Funduszu Pożyczkowego im. Ludwika Begałego”, poczem obrano władze Towarzystwa na rok bieżący.

Przepisy służbowe dla urzędników miejskich w Warszawie

Magistrat zatwierdził przepisy tymczasowe o stosunkach służbowych urzędników miejskich i unormował w przepisach tymczasowych stosunki służbowe oficyalistów miejskich.

Pragmatyka służbowa podwyższa cenzus naukowy, postanawiając, że urzędnikiem miejskim może być jedynie osoba, posiadająca co najmniej ukończoną szkołę średnią. Przepis ten

nie stosuje się do czynnych pracowników miejskich. Niezależnie od pragmatyki, magistrat opracowuje dla wszystkich pracowników miejskich jeden ogólny statut emerytalny, który zastąpi dotychczasowe przepisy, obowiązujące oddzielnie w wydziałach administracyjnych i oddzielnie w poszczególnych przedsiębiorstwach miejskich.

Rada miejska m. Poznania uznaje wzrost drożyzny

Na posiedzeniu rady miejskiej m. Poznania dnia 17 kwietnia przeszedł wniosek, który upoważnia magistrat do automatycznej podwyżki plac w razie wzrostu kosztów utrzymania o 3%.

Nowe książki

Z zakresu samorządu i dziedzin pokrewnych.

OBSERWATOR Z NAD LIWCĄ. *O pracach siedleckiego samorządu powiatowego kilka słów prawdy.* Biblioteka sejmiku siedleckiego, nr. 1, Siedlce 1929, str. 80.

Wobec dość powszechnej nieznajomości zadań i celu samorządu wogóle, a powiatowego w szczególności, wysoce pożądanym jest podjęcie trudu udostępnienia wiedzy o samorządzie szerszym, a mało wyrobionym rzeszom wyborców.

Na szczęśliwy pomysł wpadł sejmik w Siedlcach, który wydał tę niezwykle dostępną broszurę. Składa się ona z dwu części — wiadomości ogólnych o samorządzie i sprawozdania, odpowiadającego tytułowi broszury. Wszystko napisane przystępnie, pouczająco, nawet w sposób trafnie gawędziarski tam, gdzie tego potrzeba. Należy wyrazić uznanie dla tak dobrze ułożonej pracy. Ma ona wszelkie dane, aby dotrzeć pod strzechy rolników. Zatem napewno osiągnie cel zamierzony. Broszurka sejmiku siedleckiego byłaby bez zarzutu, gdyby nie pewne uchybienie pojęciowe. W rozdziale I-ym, zatytułowanym: *Czem jest samorząd gospodarczy*, autor wyjaśnia powstanie samorządu gminnego, poczem przechodzi do samorządu powiatowego, a właściwie do jego organów — sejmiku i wydziału. Autor przeoczył, że przez samorząd *gospodarczy* rozumie się co innego, niż samorząd *terytorjalny, ogólny* lub wreszcie samorząd bez przymiotnika. Wszak samorząd gospodarczy, to izby rolnicze, izby przemysłowo-handlowe, rzemieślnicze i t. p. A inna znów rzecz, że samorząd ogólny spełnia głównie zadania gospodarcze ogólne danego obszaru. Poza owem nieszczyśliwym uchybieniem pojęciowym, broszurka doskonale się wywiązuje ze wszystkich ważniejszych spraw, które obywatelowi członkowi samorządu powiatowego przedstawić należało.

Wszystkie samorządy powiatowe powinny wziąć za wzór broszurkę sejmiku siedleckiego i w ten sposób bardzo przystępny wydawać sprawozdania ze swej pracy. Tak pisane sprawozdania są doskonałą propagandą samorządu wśród najszerzych kół ludności wiejskiej.

Dr. BRONISŁAW SWIDERSKI, *Ilustrowany opis Leszna i Ziemi Leszczyńskiej.* Nakład księgarni A. Krajewicza. Leszno 1928. Str. 354.

Ustawa o rozbudowie miast. Opracował i komentarzami zaopatrzył TEODOR TOEPLITZ. Z przedmową Zygmunta Na-górskiego. Warszawa 1928. Str. 208.

Dr. JÓZEF ZIELIŃSKI, *Higiena Pracy.* Słowo wstępne Ludwika Krzywickiego. Nakładem Instytutu Gospodarstwa Społecznego. Warszawa 1929. Str. 354.

Rzecz napisana przez gruntownego znawcę przedmiotu, a zarazem z połotem, wynikającym z zamiłowania przedmiotu. Wprawdzie autor ma na uwadze przedewszystkiem warunki pracy fizycznej robotników przemysłowych, jednak wiele z cennego materiału, jaki podał, odnosi się również do pracy umysłowej.

W URZĘDZIE GMINY
KAMIEŃ-KOSZYRSKI
NA POLESIU

wakują

2 POSADY

POMOCNIKÓW PISARZA GMINY

Jedna w XII st. pł. z 15% dod.
komun. i druga z pensją 150 zł.
miesięcznie.

Reflektanci nadesłają oferty z życiorysem i świadectwami.

Pierwszeństwo na posadę drugą
mają kandydaci, piszący
na maszynie.

WYDZIAŁ POWIATOWY SEJMIKU
w RADOMSKU

ogłasza

KONKURS

na stanowiska

REFERENTA ROLNEGO

Warunki:

1. pobory w/g VII grupy płac + 15% do-
datek komunalny,
2. obywatelstwo polskie,
3. wyższe studia rolnicze,
4. kilkuletnia praktyka rolniczo-instruk-
torska,
5. nieprzekroczony 40 rok życia,
6. referencje 2-ch osób.

Oferty z życiorysem i odpisami świadectw
składać należy do Wydziału Powiatowego w Ra-
domsku do dnia 20 maja r. b.

Stanowisko do objęcia od zaraz.

Oferty nieuwzględnione pozostaną bez od-
powiedzi.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
St. Szer.

Pośrednictwo pracy

Poszukuję posady pomocnika pisarza
gminnego.

Ukończyłem 7 kl. szkoły powszechnej i po-
siadam 5-ty rok praktyki, piszę biegle na ma-
szynie.

Laskawe zgłoszenia proszę kierować pod
adresem: Piotr Kitliński, praktykant gminny
w Sędziszowie, poczta Sędziszów koło Jędrze-
jowa.

Poszukuje odpowiedniej posady pracownik
samorządowy z 4-letnią praktyką samodzielną,
średnim og. wykształceniem i ukończonym wyż-
szym kursem Studium Komunalnego przy W.
W. P. K. Bieguński, Ostrowiec, ul. Ilżecka 29.

**BIURO
POŚREDNICTWA PRACY**

Związku Zawodowego Pracow-
ników Samorządu Powiatowego
i

Związku Zawodowego Pracow-
ników Miejskich

prosi

Magistraty i Wydziały Powiatowe
o nadsyłanie zgłoszeń o wakujących
posadach.

ADRES:

W A R S Z A W A,
UL. KREDYTOWA 16.

WYDZIAŁ POWIATOWY
SEJMIKU PUŁAWSKIEGO

ogłasza

KONKURS

na stanowisko

PISARZA GMINNEGO

w nowoutworzonej gminie Nałęczów powiatu Puławskiego, mającej siedzibę w zdrojowisku Nałęczów z uposażeniem w/g grupy IX—VIII plac urzędników państwowych plus naturalja w postaci mieszkania, opału i światła.

Od kandydatów wymagane jest:

1. Wykształcenie w zakresie szkolnictwa powszechnego.
2. Nieprzekroczony 40 rok życia.
3. Co najmniej sześcioletnia praktyka samorządowa.
4. Świadectwo zdrowia, wydane przez lekarza powiatowego.

Oferty wraz z życiorysem oraz odpisami świadectw szkolnych i odbytej praktyki samorządowej, należy składać do Wydziału Powiatowego w Puławach w terminie do dnia 1 maja r. b.

Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

URZĄD GMINY
SIENNICA-RÓŻANA

ogłasza

KONKURS

na stanowisko

III POMOCNIKA

SEKRETARZA GMINNEGO

Do stanowiska przywiązane są pobory według grupy XIII „a” urzędników państw. plus 15% dodatku komunalnego.

Od kandydatów wymagane jest ukończenie kursu samorządowego, ewentualnie długoletnia praktyka w samorządzie.

Oferty wraz z życiorysem i odpisami świadectw należy składać do Urzędu gminy Siennica-Różana w terminie do 20 maja 1929 r.

Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

SKŁADNICA

ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI GMINNEJ RZ. P.

WARSZAWA, ŻÓRAWIA 27, TEL. 402-20.

jest najtańszem źródłem zakupu

Posiada na składzie:

KSIEGI RACHUNKOWE, dostosowane do wymagań ostatniego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu — dla wszystkich Związków Komunalnych (gmin, miast i powiatów) oraz wszelkie księgi i druki, używane przez urzędy gminne, magistraty, kasy gminne pożyczkowo-oszczędnościowe, dozory szkolne, urzędy stanu cywilnego i gminy wyznaniowe żydowskie.

Papier i wszelkie materiały piśmienne po cenach fabrycznych

Zamówienia wysyła za zaliczeniem pocztowem bardzo szybko.

Rachunki ponad zł. 40 wysyła bez doliczania kosztów przesyłki.